

Lizák Pálma:

Idegen földben

A repülő Kanada partjainál járt, a gép ablakából látszódott a tenger szürkése, de a szárazföld kékes-zöldje is. Első utam ez, egy másik földrészre, távoli vidékre, hová rokonom szakadt. Fárasztott a tízórás repülőút, alig vártam a boldog megérkezést. Útközben azon töprengtem vajon, miként, hogyan él idegenben egy magyar.

A gép leszállt, a rokonok várnak és félórás autózás után megállunk egy kertvárosi ház előtt. A földszinten amerikai konyha nappalival, az emeleten a hálósobák, a fürdőszoba, pincében a mosó és szárítógép, vasaló szoba, raktár. A garázsban két autó, a hátsó udvarban kerti parti-grill, madáretető és mókusok a fán. A kutya egy kis kosárban pihen. A város kikötőjében fehér vitorlás hajó várja az őszi indulást a déli vizekre. Télen a reumásoknak nem kellemes hely Kanada.

Este ismerkedés az új családtagokkal, fényképek, emlékek sokasága, jó hangulatú beszélgetés.

- Hát a honvagy, kérdezem óvatosan. A válasz kissé meglep.

-Tudod, kezdi a rokon, nekem már ez a hazám. Engem itt befogadtak. Megkapaszkodtam. Láthatod, szinte mindenünk megvan. A gyerekeim itt születtek, angol nyelvű iskolába jártak. Jól érezzük itt magunkat. Nekem otthon már nem maradt senkim. Csak rád és Árpira emlékszem, aki megmentette az életemet gyermekkoromban. Nem szeretném már látni azt az elmaradottságot, szegénységet, a kopott házakat. Megszerettem ezt az országot, a választott hazámat.

Valaki megkérdezi, hogy lehet-e már Magyarországon tv készüléket kapni? Elképedek, 1995-öt írunk. Hát még ennyire sem figyelik az életünket? Tudom, hogy legalább kétféle magyar nyelvű újság jelenik meg a városban rendszeresen. Létezik, hogy soha egyetlen egyet sem olvastak el? Rákérdeztem, létezett. - Tudod, itt mindenki a családjával és a munkájával van elfoglalva. Ami odaát van, az nagyon messze van.

Lehet, hogy meg kellene értenem a férfit, aki 16 évesen kényszerült disszidálni, de nem tudom. Nagyon kemény lett. Látszólag egy szikra érzélem sem maradt benne a szülőföld iránt.

Hirtelen szomorú leszek. Mit keresek én itt? Ez az ember idegen, nagyon-nagyon idegen nekem. A közös gyökér nemcsak a vér, a föld is, mely felnevelt és ő ezt nem érzi már. Sokáig hallgatom, mert nem tudom érdeklí-e őket egyáltalán amit mondhatok. A csendben jövök rá, hogy nincs miről beszélnem, mert nem kérdeznek. Eddig észre sem vettem, hogy csak én kérdeztem őket. Nehezen alszom el, nyomaszt az érdektelenségük.

Néhány nap múlva a 160 km-re levő tóparti nyaralóhoz megyünk kirándulni. Gyönyörű a környék, rend, tisztaság mindenütt. Az úton fegyelmezett közlekedés, béke és nyugalom. A nyaraló, egy kis magaslaton áll. Virágos kert, kerti zuhany, hatalmas édes juharfák, stég és motorcsónak. Minden, ami a kellemes létet szolgálja. Fűnyírás, csónakázás a tavon, a naplemente arany hídja, szép volt.

Másnap a szomszéd kertből magyarul szól valaki. Átmegyünk mi ketten a rokonnal. Bemutatkozás, forró ölelés, boldog örvendezés. A természetes asszonyosság almás bélest, urának

kedvenc ételét teszi elénk. - Most sütöttem, egyetek. - A süti finom és rokonom áradozni kezd, hogy ilyet bizony-bizony csak Magyarországon lehet az ember, vagy akkor, ha magyar asszony sütötte. Minden szó és minden mondat csak Magyarországról szól. Rokonomra rá sem ismerek. Felszabadult. Emlékeit meséli, a gyermekkor boldog csatangolását a városszéli búzamezőkön, pihenőt a kazlak alján, a lopott gyümölcs édes ízét, a fakanál csattanását, ha szakadt nadrággal tért haza. Felejthetetlen órák teltek így el és én végtelenül boldog voltam, hogy ez a nagy „fiú” már nem idegen nekem.

A kerítésen átbújva a nyaralójuk felé fordultam, de ő megfogta a kezem és a kert végébe vezetett. A tóparttól nem messze, virágzó bokrok ölelésébe eldugva egy csenevész kis akácfa állt. Rokonom odament, megsimogatta, babusgatta, biztatgatta, hogy erősödjön és növekedjen. Minden mozdulatából, szavából végtelen gyengédség áradt. – Csak álltam, csak néztem, nem tudtam szóhoz jutni úgy elvarázsolt a hangulat s a titok, melyet megosztott velem.

- A szomszédom csempészte be néhány éve Magyarországról. Idegen földben nehezen nő, azért féltem és ápolom. Nekem ez a kicsiny kis akác, jelenti a hazát, a poros alföldi városkát ahol felnőttem, a házat ahol a kemence sutban alhattam, az árokpartot, ahol veled együtt játszhattam, az eperfát, melyre felmásztam, a Szikora lányokat, kiknek udvaroltam, az iskolát, melyet szívesen elkerültem, apám szigorú szemét, a lesújtó léniát, és anyám ebédre hívó kedves szavát. Ha elvagyódom, idejövök és emlékezem. Vajon engedi-e ez a rideg föld kiteljesedni kis akácom életét, hogy illatos virággal díszíthesse gyenge ágait?

Rokonom! Testvérem, Barátom, ha vitorlád dús szél lengeti, vagy csónakod a holdas éjen ring veled, ne feledd, idehaza minden évben nyílik és vár millió és millió édes illatú fehérvirágú akácvirág.

Budapest, 2001 június.